# COMMISSIE

## BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

**van 31 juli 1981**

**betreffende een door de Nederlandse Regering voorgenomen steunmaatregel ten behoeve van de totstandbrenging van een extra produktiecapaciteit door een onderneming in de petrochemische sector (aromatische oplosmiddelen)**

**(Slechts de tekst in de Nederlandse taal is authentiek)**

(81/738/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 93, lid 2, eerste alinea,

Na belanghebbenden overeenkomstig genoemd artikel te hebben aangemaand hun opmerkingen te maken en gezien deze opmerkingen,

I

Overwegende dat bij artikel 6 van de Nederlandse Wet Investeringsrekening (WIR) van 29 juni 1978 [1] een investeringstoeslag voor grote projecten is ingesteld, hierna te noemen „grote-projectentoeslag"; dat deze toeslag wordt verleend voor projecten waarin voor meer dan 30 miljoen gulden wordt geïnvesteerd; dat deze toeslag naar gelang van het aantal tot stand gebrachte arbeidsplaatsen tot 4 % van het geïnvesteerde bedrag kan oplopen;

Overwegende dat de Commissie bij haar onderzoek van het Nederlandse wetsontwerp in het kader van de procedure van artikel 93, lid 3, van het EEG-Verdrag stelde dat er bij de „grote-projectentoeslag" sprake was van een algemene steunregeling zonder sectoriële of regionale strekking en dat op grond van deze wet steun kon worden verleend voor investeringen van ongeacht welke onderneming in ongeacht welk gebied of welke bedrijfstak; dat deze wet derhalve een algemene steunregeling vormt die als zodanig niet in aanmerking kon komen voor toepassing van één der uitzonderingsbepalingen van artikel 92, lid 3, sub a) of c), van het EEG-Verdrag; dat zij, nu een sectoriële of regionale doelstelling ontbrak, de gevolgen van de steunregeling voor het handelsverkeer tussen Lid-Staten en voor de mededinging niet kon beoordelen en niet kon nagaan of zij verenigbaar was met de gemeenschappelijke markt;

Overwegende dat de Commissie ten aanzien van dergelijke algemene steunregelingen nu de vaste politiek volgt hiermede akkoord te gaan, mits aan één der volgende twee voorwaarden wordt voldaan, namelijk dat de Lid-Staat haar in kennis stelt hetzij van een regionaal of sectorieel programma voor de toepassing hetzij, wanneer zulks niet mogelijk wordt geacht, van belangrijke concrete gevallen van toepassing;

Overwegende dat de Commissie in overeenstemming met dit standpunt heeft verzocht haar vooraf en tijdig overeenkomstig artikel 93, lid 3, van het EEG-Verdrag alle individuele gevallen van toekenning van de „grote-projectentoeslag" mede te delen, zulks gezien de omvang van de desbetreffende investeringen;

Overwegende dat de Commissie in haar besprekingen met de Nederlandse overheidsinstanties heeft gesteld dat zij elk geval waarin deze toeslag wordt toegekend, op de merites ervan en in het licht van de in artikel 92 e.v. vervatte of bij de toepassing van deze bepalingen ontwikkelde beginselen zal beoordelen; dat de Nederlandse Regering uit het feit dat de Commissie deze systematische, voorafgaande mededeling heeft verlangd, niet vermag af te leiden dat de Commissie daarmee in enigerlei opzicht te kennen heeft gegeven gunstig te staan tegenover de regeling van de „grote-projectentoeslag";

Overwegende dat de Nederlandse Regering aan het verzoek van de Commissie gehoor heeft gegeven, aangezien zij de bovenbedoelde procedure van voorafgaande mededeling in artikel 6, lid 7, en in artikel 7, lid 3, van hoofdstuk V van de genoemde Nederlandse Wet van 29 juni 1978 heeft opgenomen;

[1] Staatsblad 1978, nr. 368.

II

Overwegende dat de Nederlandse Regering bij brief van 21 maart 1979 de Commissie overeenkomstig bovenbedoelde procedure in kennis heeft gesteld van haar voornemen de „grote-projectentoeslag" te verlenen aan een onderneming in de petrochemische sector ;

Overwegende dat deze steun aan een onderneming bedoeld is om bij te dragen aan de schepping tussen nu en 1985 van een extra produktiecapaciteit van 230 000 ton aromatische oplosmiddelen in de regio Rotterdam-Pernis, waarvoor 90 nieuwe arbeidsplaatsen tot stand worden gebracht en aan het vervangen van de verouderde installaties ;

Overwegende dat de totale kosten van de investering worden geraamd op 79 miljoen gulden en dat op grond van de WIR („grote-projectentoeslag") ten behoeve van dit project een subsidie zou worden verleend van 1,1 miljoen gulden ; dat voor dit project geen regionale steun wordt verleend omdat het gelokaliseerd is in de regio Pernis ;

Overwegende dat de onderneming, die reeds te Rotterdam-Pernis is gevestigd, door deze investering een winstgevend project wil opzetten waardoor zij zal kunnen beantwoorden aan een groeiende vraag naar het betrokken produkt ;

III

Overwegende dat de Nederlandse Regering op 27 augustus 1979 heeft geantwoord op de aanmaning van de Commissie conform artikel 93, lid 3, van het EEG-Verdrag, met de stelling dat de WIR automatisch wordt toegepast en geen selectiviteitscriterium bevat ten aanzien van de vraag of de voorgenomen investering wenselijk is ; dat de te verrichten investering voornamelijk zou dienen voor de produktie van aromatische oplosmiddelen die in de toekomst de thans vervaardigde oplosmiddelen moeten vervangen ; dat een deel van deze investering bedoeld zou zijn voor de voltooiing van een bestaande installatie en de vervanging van een andere ;

Overwegende dat in het kader van de procedure van de raadpleging van belanghebbenden de regeringen van twee Lid-Staten erop wijzen dat door de stijging van de produktiecapaciteit voor aromatische oplosmiddelen het handelsverkeer in een met het gemeenschappelijk belang strijdige mate nadelig wordt beïnvloed ;

IV

Overwegende dat de door de Nederlandse Regering voorgestelde steun derhalve het handelsverkeer tussen de Lid-Staten ongunstig zal kunnen beïnvloeden en de concurrentie zal kunnen vervalsen of dreigen te vervalsen in de zin van artikel 92, lid 1, van het EEG-Verdrag, door begunstiging van de betrokken onderneming of van haar produktie ;

Overwegende dat volgens de bepalingen van het EEG-Verdrag steunmaatregelen die aan de in artikel 92, lid 1, vermelde criteria voldoen, onverenigbaar zijn met de gemeenschappelijke markt ; dat de in artikel 92, lid 3, vermelde uitzonderingen op deze onverenigbaarheid betrekking hebben op doelstellingen die in het belang van de Gemeenschap en niet in dat van de individuele begunstigde worden nagestreefd ; dat deze uitzonderingen strikt moeten worden geïnterpreteerd bij de behandeling van regionale of sectoriële steunregelingen en van individuele toepassingen van een algemene steunregeling ; dat een uitzondering met name slechts dan mag worden toegestaan wanneer de Commissie kan vaststellen dat bij ontstentenis van deze maatregelen de begunstigde ondernemingen via het marktmechanisme alleen niet zouden overgaan tot de verwezenlijking van één der doelstellingen waarop deze uitzonderingen betrekking hebben ;

Overwegende dat het maken van deze uitzonderingen voor steunmaatregelen zonder een dergelijke tegenhanger zou neerkomen op aanvaarding van een ongunstige beïnvloeding van het handelsverkeer tussen de Lid-Staten en van vervalsing van de mededinging zonder dat daarmede enig belang van de Gemeenschap wordt gediend, terwijl men er zich anderzijds bij neerlegt dat sommige Lid-Staten ten onrechte bevoordeeld worden ;

Overwegende dat de Commissie, wanneer zij bij haar onderzoek van individuele gevallen van algemene steunregelingen bovenbedoelde beginselen hanteert, zich ervan dient te vergewissen dat er aan de zijde van de begunstigde onderneming in kwestie een tegenhanger als rechtvaardigingsgrond voor de steun aanwezig is in die zin dat de steun nodig is om het bereiken van één der in artikel 92, lid 3, van het EEG-Verdrag bedoelde doelstellingen te bevorderen ; dat het, wanneer zulks niet kan worden aangetoond en in het bijzonder wanneer de gesteunde investering zonder meer zou worden verricht, vaststaat dat de steun niet tot het bereiken van de in de uitzonderingsbepalingen genoemde doelstellingen bijdraagt doch integendeel tot versterking van de financiële positie van de bewuste onderneming dient ;

Overwegende dat in het onderhavige geval een dergelijke tegenhanger aan de zijde van de steun ontvangende onderneming kennelijk niet aanwezig is ;

Overwegende dat de Nederlandse Regering geen argument heeft kunnen geven, en de Commissie er ook geen heeft kunnen ontdekken, voor de conclusie dat de voorgestelde steun voldoet aan de voorwaarden die de toepassing van één der uitzonderingsbepalingen van artikel 92, lid 3, van het EEG-Verdrag rechtvaardigen ;

Overwegende dat, wat de uitzonderingen van artikel 92, lid 3, sub a) en c), van het EEG-Verdrag ten behoeve van steunmaatregelen ter bevordering van de ontwikkeing van bepaalde streken betreft, in aanmerking moet worden genomen dat de regio Rotterdam-Pernis geen regio is waarin, in de zin van het sub a) bepaalde, de levensstandaard „abnormaal laag" is of

waar een „ernstig gebrek aan werkgelegenheid" heerst ; dat wat de uitzondering sub c) betreft de Nederlandse Regering dit gebied niet onder de regio's heeft gerangschikt die voor een bijzondere inspanning op het gebied van regionale ontwikkeling in aanmerking komen ; dat de Nederlandse Regering in het raam van haar opmerkingen aan de Commissie zelf nadrukkelijk heeft gesteld dat de „grote-projectentoeslag" niet op grond van overwegingen van regionale orde wordt verstrekt ;

Overwegende, in verband met de uitzondering van artikel 92, lid 3, sub b), van het EEG-Verdrag, dat de investeringen in het algemeen door het normale marktmechanisme worden bewerkstelligd ; dat de onderhavige investering bovendien geen bijzonderheden vertoont die haar de hoedanigheid geven van een project „van gemeenschappelijk Europees belang" of van een project om een „ernstige verstoring in de economie" van een Lid-Staat op te heffen, welks bevordering een afwijking ex artikel 92, lid 3, sub b), van de in artikel 92, lid 1, neergelegde onverenigbaarheid van steunmaatregelen rechtvaardigt ; dat de Commissie ter gelegenheid van haar beoordeling van de regeling van de WIR heeft gesteld dat Nederland tot die centrale gebieden gerekend dient te worden die, in de communautaire context, niet beschouwd kunnen worden als zijnde zeer zwaar getroffen door de sociale en economische problemen terwijl in deze centrale gebieden het gevaar van steunoverbieding zeer groot is, en waar meer dan elders iedere vorm van steunverlening de handelsbetrekkingen tussen de Lid-Staten zou kunnen beïnvloeden ; dat uit de beschikbare sociaal-economische informatie niet kan worden afgeleid dat er, in de context van het Verdrag, in Nederland sprake is van een ernstige verstoring van de economie ; dat de „grote-projectentoeslag" die voor concrete gevallen wordt verleend niet voor een dergelijke doelstelling wordt toegepast ; dat, indien een ander standpunt zou worden ingenomen, dit ertoe zou leiden dat ten voordele van Nederland, gezien de minder snel stijgende groei en een hoog werkloosheidscijfer in de gehele Gemeenschap, investeringen worden verricht in dat land, die anders in andere Lid-Staten zouden plaatsvinden waar de economische situatie minder gunstig is ; dat de recente economische en sociale ontwikkeling in de Gemeenschap het vasthouden aan dit standpunt ten aanzien van deze toeslag rechtvaardigt, alsook ten aanzien van de concrete toepassingsgevallen hiervan ;

Overwegende ten slotte, wat betreft de uitzonderingsbepaling van artikel 92, lid 3, sub c), van het EEG-Verdrag voor „steunmaatregelen om de ontwikkeling van bepaalde vormen van economische bedrijvigheid te vergemakkelijken", dat het onderzoek naar de ontwikkeling van de sector aromatische oplosmiddelen, met name in verband met de vooruitzichten voor de vraag naar dit produkt, uitwijst dat het marktmechanisme op zichzelf zonder tussenkomst van staatswege zou moeten instaan voor een normale uitbreiding van deze produktie ; dat voorts de omstandigheid dat de verwachte produktiestijging naar alle waarschijnlijkheid voornamelijk bestemd is voor uitvoer naar de overige Lid-Staten op een markt waar een hevige concurrentie heerst, geen argumenten biedt voor de conclusie dat de voorwaarden voor het handelsverkeer door een dergelijke steunmaatregel niet zodanig worden veranderd dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad ;

Overwegende dat bovenvermelde door de Nederlandse Regering voorgenomen steunmaatregel, gelet op het voorgaande, niet aan de voorwaarden nodig voor toepassing van één der uitzonderingsbepalingen van artikel 92, lid 3, van het EEG-Verdrag voldoet,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN :

*Artikel 1*

Het Koninkrijk der Nederlanden mag zijn bij schrijven van de minister van Buitenlandse Zaken van 21 maart 1979 aan de Commissie gemelde voornemen, de „grote-projectentoeslag" toe te kennen voor investeringen die door een Nederlandse onderneming in de petrochemische sector in Rotterdam-Pernis worden verricht, niet tot uitvoering brengen.

*Artikel 2*

Het Koninkrijk der Nederlanden zal de Commissie, binnen twee maanden na de datum van de kennisgeving van deze beschikking, mededeling doen van de maatregelen die het getroffen heeft tot nakoming daarvan.

*Artikel 3*

Deze beschikking is gericht tot het Koninkrijk der Nederlanden.

Gedaan te Brussel, 31 juli 1981.

*Voor de Commissie*

Frans ANDRIESSEN

*Lid van de Commissie*